

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym-Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Kawula

Protokolant: p.o. staż. Anna Kujawińska

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2015r.

sprawy **D. O.** obwinionego o wykroczenie z art. 92 ust. 3 i 4 w zw. z 1 pkt.1.1 Załącznika nr 2 ustawy z dnia 2 września 2001r.o transporcie drogowym

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wolsztynie

z dnia 16 lutego 2015 roku, sygn. akt. II W 15/15

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę obwinionego D. O. przekazuje Sądowi Rejonowemu w Wolsztynie do ponownego rozpoznania.

Dariusz Kawula

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Wolsztynie wyrokiem z dnia 16 lutego 2015 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt II W 15/15 uniewinnił obwinionego D. O. od zarzutu popełnienia zrzucanego mu czynu, polegającego na tym, iż będąc osobą zarządzającą transportem w przedsiębiorstwie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przy ul. (...), dnia 3 grudnia 2014 r. nie wyposażył kierowcy J. L. (1) w wypis z licencji, tj. wykroczenia z art. 92 ust. 3 i 4 w zw. z 1 pkt 1.1. Załącznika nr 2 do Ustawy z dnia 2 września 2001 r. o transporcie drogowym. Ponadto Sąd Rejonowy w Wolsztynie obciążył Skarb Państwa kosztami postępowania.

Apelację od wskazanego wyroku wniósł oskarżyciel publiczny, tj. (...) Wojewódzki Inspektor (...), zaskarżając go w całości i zarzucając Sądowi Rejonowemu w Wolsztynie błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, mający wpływ na treść orzeczenia, polegający na nieuzasadnionym ustaleniu, że obwiniony nie ponosi winy za popełnieniu zrzucanego mu wykroczenia, tj. że D. O. dopełnił wszystkich obowiązków i nie miał wpływu na powstanie naruszenia polegającego na nie posiadaniu przez kierowcę J. L. (2), w czasie kontroli drogowej jednego z prawem wymaganych dokumentów, tj. wypisu z licencji.

W konsekwencji podniesionych zarzutów, apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie niniejszej sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Złożona przez oskarżyciela publicznego apelacja okazała się zasadna oraz pozwoliła na kontrolę instancyjną zaskarżonego wyroku a w konsekwencji skutkowałą jego uchyleniem i przekazaniem niniejszej sprawy do ponownego rozpoznania.

Ustalenie stanu faktycznego oraz kwalifikacji prawnej zarzucanego obwinionemu wykroczenia nie były kwestionowane przez skarżącego, wobec czego Sąd Okręgowy przyjął ustalenia poczynione przez Sąd I instancji za własne.

Nie przesądzając w chwili obecnej winy po stronie obwinionego D. O. ani jej braku, stwierdzić należy, że aktualny materiał dowodowy i jego ocena nie dał podstaw do ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy. W opinii Sądu Okręgowego poczyniona przez Sąd Rejonowy ocena materiału dowodowego zebranego w sprawie i analiza stanu faktycznego pozostaje sprzeczna z dyrektywami określonymi w przepisach prawa karnego procesowego. Uchybienia te uniemożliwiły Sądowi odwoławczemu merytoryczne rozstrzygnięcie.

Sąd I instancji, rozpoznając zarzuty stawiane we wniosku o ukaranie, powinien wszechstronnie w oparciu o konkretne dowody wyjaśnić sprawę poprzez ustalenie, czy dany czyn został popełniony przez obwinionego, a jeśli tak, to jaka winna być jego kwalifikacja prawna, jakie były pobudki i motywy działania sprawcy, by w ten sposób przy ustaleniu sprawstwa obwinionego, dokonać odpowiedniego doboru kar. Jednakże, aby takie ustalenia zostały poczynione prawidłowo, niezbędne jest dokładne przeprowadzenie postępowania, zwłaszcza w zakresie dowodów i oczywiście w zgodzie ze wszystkimi regułami zawartymi w kodeksie postępowania karnego.

Z uwagi na zasadę prawdy, wyrażoną w art. 2 § 2 k.p.k., na każdym organie prowadzącym postępowanie, w tym i na sądzie, ciąży tak zwany obowiązek dochodzenia, czyli przeprowadzania dowodów z uwagi na konieczność ustalenia prawdy o zdarzeniu przestępnym. Dlatego w każdej sprawie, kiedy oskarżony (obwiniony) nie przyznaje się do winy i podaje okoliczności mające świadczyć o jego niewinności, względnie zmniejszające jego winę, obowiązkiem Sądu rozpoznającego sprawę jest dokładne sprawdzenie obrony oskarżonego (obwinionego) i poddanie ocenie dopiero tak zebranego materiału dowodowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 1987r., w sprawie II KR 167/87, OSPiKA 1988/3/70).

Biorąc pod uwagę wskazane wyżej fundamentalne zasady obowiązujące w polskiej procedurze karnej, Sąd Okręgowy stwierdził, że Sąd Rejonowy nie sprostął jej wymogom i poddał w wątpliwość słuszność zapadłego rozstrzygnięcia. Należy stwierdzić, że Sąd I instancji niezbyt rzetelnie rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku postępowania dowodowego, a na ich podstawie poczynił nieprawidłowe ustalenia faktyczne.

Podstawowym zastrzeżeniem, jakie należało zgłosić pod adresem Sądu I instancji, było pochopne uznanie wyjaśnień obwinionego, w tym dotyczących kwestii związanych z obowiązkiem upewnienia się, czy kierowcy otrzymali wymagany prawem wypis z licencji, za wiarygodne i przyznanie im racji. To powierzchowna ocena zgromadzonych w sprawie dowodów doprowadziła do uniewinnienia obwinionego. Zdaniem Sądu Okręgowego zgromadzony w aktach sprawy materiał dowodowy nie daje podstaw do tak jednoznacznych ocen, jakich dokonał Sąd I instancji.

Kluczowym zarzutem, który podniósł apelujący i który miał wpływ na wydanie wyroku kasatoryjnego był ten, iż Sąd Rejonowy nie miał dostatecznych podstaw w zgromadzonym materiale dowodowym, aby uznać, iż obwiniony D. O. dochował należytej staranności w zakresie wykonania swojego obowiązku, jakim było wydanie kierowcy wszystkich dokumentów niezbędnych w transporcie drogowym, w tym wypisu z licencji. Ma rację skarżący, iż w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy pośrednio przyznał, iż wymagane reguły ostrożności nie zostały przez obwinionego dochowane. Dowodzi to, iż Sąd Rejonowy powinien mieć wątpliwości co do prawidłowości poczynionych przez siebie ustaleń, które prowadziły do uniewinnienia obwinionego. Co więcej, zarzucone obwinionemu wykroczenie polega na zaniechaniu. Zgodnie z przepisem art. 92 ust. 3 Ustawy o transporcie drogowym naruszenie obowiązków lub warunków transportu drogowego, zagrożone karą grzywny, może nastąpić również nieumyślnie. Skarżący słusznie wskazuje w apelacji, iż odpowiedzialność za zaniechanie uzależniona jest od rzeczywistej możliwości zachowania się zgodnie z istniejącym obowiązkiem. Dodatkowo należy wskazać, iż to na obwinionym ciąży obowiązek wydawania kierowcom **wszystkich** niezbędnych dla wykonania transportu dokumentów i z obowiązku tego nie mogą zwolnić go obowiązujące wewnątrz przedsiębiorstwa procedury (zobowiązujące do sprawdzenia kompletności posiadanych dokumentów kierowcę świadczącego usługę transportową).

Przy ponownym rozpoznaniu niniejszej sprawy Sąd Rejonowy powinien mieć na względzie, iż to na osobie, która powołuje się na jakieś fakty, ciąży obowiązek ich udowodnienia w myśl reguły *affirmandi incubit probatio*, w tym również na obwinionym, jeśli podnosi, broniąc się, fakty sprzeczne z tezą oskarżenia. Rolą wówczas obwinionego czy też jego obrońcy jest powołać/przedstawić dowód na dowiedzenie swego twierdzenia i w tym zakresie – należy to wyraźnie podkreślić – Obwiniony jest zobowiązany do skonkretyzowania składanego wniosku procesowego, tak by mógł doprowadzić do wykazania danej okoliczności. Każdorazowo obwiniony winien doszczegółowić dany wniosek dowodowy, wskazać kogo ma dotyczyć i na jaką okoliczność ma być przeprowadzony. Rolą Sądu orzekającego jest zaś dbanie o powyższe, ewentualnie wyznaczenie stosownego terminu na dokonanie takiej czynności, a następnie przeprowadzenie dowodu i dalej staranna analiza i ocena danego dowodu, także w powiązaniu z innymi już przeprowadzonymi.

Wobec powyższego w ocenie Sądu Okręgowego wyrok Sądu I instancji i na podstawie art. 438 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.s.w. należało uchylić i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Wolsztynie do ponownego rozpoznania.

SSO Dariusz Kawula